KRONIEKEN EN MEDEDELINGEN

1. Vierde Internationale Conferentie over de Economie van het Zelfbestuur

Deze conferentie vond plaats te Luik van 15 tot 17 juli 1985. Waar de vorige drie congressen eerder in het teken stonden van de economische theorie van de zelfbestuurde onderneming en sterk geïnspireerd waren op het Joegoslavisch model (met Branko HORVAT als grote initiator en stimulator), dan werd het hoofdaccent van de Vierde Conferentie verlegd naar de nieuwe coöperatieven in de westerse landen. Getuige daarvan de raamvoordracht van S. ESTRIN, die in „The role of producer coops in employment creation" de ervaringen in de westerse geïndustrialiseerde landen onder de loep legde. Hij ging in op de verschillende types van coöperatieven en de motivaties die spelen bij de oprichting ervan. Toch werd tijdens de conferentie ook ruime aandacht besteed aan de loutere theorie van de zelfbestuurde onderneming, uitgaande van VANEKs definitie, en was er opnieuw een aparte sectie gewijd aan Joegoslavië. Branko HORVAT bleef de klassieke postulaten van de theorie van VANEK aanvallen op basis van de Joegoslavische ervaring. Vertegenwoordigers uit Oost- en West-Europa, de Verenigde Staten, Latijns Amerika en Afrika deden verslag over de concrete ervaringen met zelfbestuursexperimenten op microschaal. Tot slot werd de Algemene Vergadering van de Internationale Associatie voor de Economie van het Zelfbestuur gehouden. Deze Associatie geeft het tijdschrift *Economic Analysis and Workers' Management* uit, nog steeds met zetel te Belgrado (Institute of Economic Sciences, Zmaj Jovina 12, Belgrade, Jugoslavija). Een deel van de referaten zal in dit tijdschrift verschijnen. Voor de volledige verzameling kan men zich richten tot CIRIEC (J. DEFOURNY, Université de Liège au Sart Tilman, Bâtiment B31, 4000 Liège).

R. STALLAERTS

2. Colloquium „Alternatieve tijdsbestedingsinitiatieven in de jeugdsector", Gent, 7 oktober 1985

Dit colloquium werd ingericht door de *Vereniging voor vrije tijd en voor menselijk en sociaal welzijn* (V.V.T.). Het vond plaats in de gewezen Sint-Pietersabdij, onder het voorzitterschap van de heer G. BRACKE, schepen van de stad Gent, naar aanleiding van een zo pas verschenen studie ondernomen door deze vereniging. De studie gaat uit van de stelling dat in een tijd waarin de contouren van de vrijetijdssamenleving steeds meer en meer zichtbaar worden, de arbeid zijn centrale plaats en sociale karakter nog niet prijsgegeven heeft. Derhalve is er in de studie vertrokken vanuit een duidelijke visie op arbeid. De arbeid wordt niet enkel gezien als bron van levensonderhoud, maar eveneens gewaardeerd als essentie op zichzelf. Arbeid en vrije tijd worden niet beschouwd als twee gescheiden, maar elkaar aanvullende componenten van een zelfde mensenleven. De opkomst van de vrije-

tijdscultuur gaat gepaard met scherpe problemen, o.m. de jeugdwerkloosheid. Allerlei initiatieven die een herdenking toelaten van de verhouding arbeid - vrije tijd worden bekeken. Een analyse van cijfergegevens verklaart de positie van jongeren op de reguliere arbeidsmarkt, via de dubbele arbeidsmarkt en arbeidsmarkt-segmentatietheorie. Overheids- en particuliere initiatieven worden onder de loep genomen en getest op hun doelmatigheid, continuïteit en toekomst. De studie neemt enkele beleidsformules uit andere Europese landen om enkele suggesties en vereisten te formuleren t.o.v. een mogelijk overheidsbeleid. De studie eindigt met bedenkingen i.v.m. de administratieve procedure en met het gedecentraliseerd ontwerpen van werkgelegenheidsmodellen voor jonge werklozen.

Uit de gedachtenwisselingen die tijdens het colloquium gevoerd werden, kwam naar voren dat algehele tewerkstelling niet meer mogelijk is — het begrip 'arbeid' en het begrip 'werk' dienen herdacht te worden —, dat de groei naar een postindustriële maatschappij met vrije tijd en vrije mensen traag en pijnlijk verloopt en er een betere aansluiting onderwijs - bedrijfsleven moet zijn.

De studie is verkrijgbaar bij de V.V.T. tegen 360 F (port inclusief) door storting op rek. nr. 750-9045483-03, 2000 Antwerpen.

3. De stand van de sociologie in Zwitserland (Brussel, 10 oktober 1985).

In het kader van een reeks avondcauserieën werd op 10 oktober 1985 door de Vereniging voor Sociologie een voordracht geprogrammeerd over „De stand van de sociologie in Zwitserland". De spreker op deze avond was Dr. Jacques COENEN-HUTHER uit Genève.

De gastspreker Dr. COENEN-HUTHER is op zichzelf al een merkwaardig man. Een soort onrustige socioloog-zwerver die zich nuttig heeft gemaakt zowel als theoreticus als wel als empiricus en die door zijn wetenschappelijke kwaliteiten betrokken is geweest bij werkzaamheden van instituten en projecten in Brussel, Rijswijk, Wenen, Jerusalem, Straatsburg, Parijs, Genève, enz. Hij is daar bovenop nog een Franstalige die zich perfect in het Nederlands uitdrukt.

De spreekbeurt van Dr. COENEN-HUTHER is een zeer genietbare en ook interessante manifestatie geworden. Zwitserland is een merkwaardig land niet alleen door de pluriculturele structuur die het zo wezenlijk verdeelt, maar ook door de eigenzinnigheid die de inwoners van dit land kenmerkt. Beide factoren hebben de sociologiebeoefening op een zeer bijzondere manier georiënteerd. Geklemd tussen de Bondsrepubliek en Frankrijk, heeft de Zwitserse sociologie, die van recente datum is, zich vanuit twee polen — Genève en Zurich — ontwikkeld. Daarbij is zij vooral op deze twee buurlanden georiënteerd, met nochtans het verschil dat de Duitstalige sociologen zich op een meer kritische en afstandelijke manier laten leiden door wat in het noorden gebeurt, terwijl de Franstalige sociologen zonder veel kritiek accepteren wat vanuit Parijs wordt aangedragen.

Alle burgers in Zwitserland zijn Zwitsers, maar de diverse gemeenschappen leven als vreemden in een zelfde staat. De opdeling van het land in diverse en in belangrijke mate 'afgesloten' gemeenschappen heeft o.a. een invloed gehad op de inrichting van het gegeven onderwijs in de sociologie dat van 3 tot 6 jaar kan duren, met of zonder het schrijven van een verhandeling een diploma kan opleveren en vooral op de inhoud van het lesgeven of op het doen van empirisch onderzoek is

afgestemd. Ook is deze isolatie te merken aan de manier van financieren van het onderwijs en het onderzoek. In het noorden gebeurt dit laatste vooral op basis van een privé initiatief, terwijl in Genève het onderwijs en het onderzoek vanuit een staatsinstelling wordt georganiseerd.

Het is hier niet mogelijk en ook niet de plaats om de volledige spreekbeurt van Dr. COENEN-HUTHER weer te geven. Wat ik uit zijn woorden heb onthouden, is dat de Zwitserse sociologie een typisch Zwitsers karakter heeft aangenomen. De liberale politieke inrichting van dit land heeft hoe dan ook het sociologische denken beïnvloed en heeft, met de nadruk op individuele verantwoordelijkheid en maatschappelijke relevantie van het onderzoek, de sociologiebeoefening individualistisch en empiricistisch georiënteerd. Al bij al liet de spreker doorschemeren dat alhoewel een voorzichtige en geleidelijke toename van het belang van de sociologie in de Zwitserse maatschappij merkbaar is, de overheid wantrouwig blijft staan tegenover de institutionalisering en de professionalisering van deze discipline.

C. L. KRUITHOF

4. Internationale workshop omtrent 'Work socialization of youth (WOSY) especially in view of technological change'.

Van 24 tot en met 26 oktober 1985 ging in het Laboratorium voor Sociopsychologie van Arbeid en Organisatie (Dir. Prof. Dr. P. COETSIER) van de Rijksuniversiteit te Gent een eerste internationale bijeenkomst door omtrent socialisatie van jongeren met werken, inzonderheid in verband met nieuwe technologieën. 17 sociale wetenschappers uit 10 landen (België, Frankrijk, Duitsland, Groot-Brittannië, Israël, Italië, Nederland, Portugal, Spanje, Verenigde Staten) hebben gedurende drie dagen gediscussieerd omtrent socialisatie met werken, met de bedoeling samen een internationale vergelijkende studie omtrent dit onderwerp op te zetten.

Vooreerst gebeurde de voorstelling door elk land van de nationale infrastructuur die jongeren kunnen gebruiken om hun intrede in de arbeidsmarkt te doen: tewerkstellingscentra; beroepsopleidingssystemen; school- en beroepsbegeleidingscentra; wetgeving; activiteiten van de sociale partners. Het bleek duidelijk dat er grote verschillen in macro omgeving tussen de verschillende landen bestaan. Daarna richtte de discussie zich op: begripsafbakening van socialisatie van jongeren met werken (socialisatie voor werk, in werk, door werk); werk (functie, beroep, arbeidsmarkt, werk in 't algemeen); te bestuderen groepen jongeren; de impact van nieuwe technologieën op het proces van socialisatie met werken bij jongeren.

Het werd duidelijk dat 'socialisatie met werken' een zeer breed concept is. In de workshop werd het gedefinieerd als: de leerprocessen waardoor jongeren zich integreren in het werk. Het proces van socialisatie met werken omvat het verwerven van gedragingen, attitudes, waarden, normen, vaardigheden, rollen eigen aan een werknemer (in een organisatie of als zelfstandige). 'Socialisatie met werken' is een interactie tussen individu en organisatie waarin beide partijen een actieve rol spelen. Het proces van socialisatie met werken begint al — op een indirecte manier dan — met de familiale en schoolse invloeden op de jongeren. Wanneer het directe voorbereiding op werken betreft, gaat het over 'anticipatorische socialisatie met werken'. Ook tijdens het werk blijven veranderingen in het individu optreden: dan

is socialisatie met werken versmolten met 'socialisatie met de organisatie' (nl. het proces waardoor een individu de sociale kennis en vaardigheden verwerft om een rol als lid van de organisatie te spelen). Diverse overgangen — andere dan de overgang van school naar werken — blijven belangrijk : werkloos naar werkend; socialisatie met werken in oude versus nieuwe technologieën. De initiatiefnemers van het WOSY-project willen de nadruk leggen op de periode van de intrede in het werk en het begin van de loopbaan. De WOSY-groep was het eens over een minimum onderzoeksprogramma. Het omvat : socialisatie met werken en socialisatie door werken in het begin van de loopbaan; analyse van diverse patronen van overgangen; socialisatie met werken in traditionele versus nieuwe technologieën; economisch en sociaal welbehagen van het individu als resultaten van het proces van socialisatie met werken. Vanuit de studie van de inhoud en het proces van socialisatie met werken, wil de WOSY-groep eerst en vooral communiceren aan de socialiserende instituten (scholen, sociale partners, overheid, beroepsbegeleidingscentra, jeugdorganisaties, e.d.) wat er nu werkelijk gebeurt in de periode 'socialisatie door werken'. Daarna worden suggesties voor toekomstig beleid en activiteiten van de socialiserende instituten geformuleerd. De deelnemende Europese landen voeren pilootstudies uit om de onderzoeksmethoden uit te toetsen en rapporteren daarover op de volgende bijeenkomst van de WOSY-groep in de lente van 1986.

R. SPOELDERS-CLAES

5. European Journal of Population

Het *European Journal of population* is een nieuw demografisch tijdschrift. Het is vooral bedoeld om beter begrip aan te kweken van demografische processen en de relatie die deze onderhouden met andere socioculturele fenomenen. Het richt zich in het bijzonder op wetenschappelijke- en beleidsproblemen in Europa die verband houden met de bevolking.

Het nieuwe tijdschrift wil tevens gelijkenissen en verschilpunten binnen Europa als regio, alsook tussen Europa en andere regio's aanduiden met betrekking tot onderzoeksstrategieën, theoretische verklaring en beleidsimplicaties.

Het tijdschrift richt zich tot een breed publiek van onderzoekers en beleidsverantwoordelijken. Door de nadruk die gelegd wordt op de relatie tussen bevolkingsaspecten met andere socioculturele fenomenen, is het tijdschrift bij uitstek multidisciplinair en multiparadigmatisch.

Het redactieadres is : 1, place Montesquieu - boîte 22, B-1348 Louvain-la-Neuve.